

Hegyi források, mély kutak és feldolgozótelepek

Közép-Európa-szerte beruházások és együttműködések javítják az ivóvíz minőségét. Mindenhol persze nem lehet olyan kiváló hegyi forrásvízzel ellátni a lakosságot, mint Bécsben. A talajvíz tisztaságának ezért EU-szinten is kiemelt figyelem jut.

- Jan Marot

Brno/Pozsony/Budapest/Prága/Bécs – „A bécsi ivóvíz százából 99,9 napon kiváló minőségű”, erről Dieter Wolfgang Rossboth, a bécsi Környezeti Orvostani Intézet vezetője meg van győződve:

„A legkisebb gyanú esetén is nagyszabású vízcserét hajtunk végre”. Az MA 31-ben (azaz a Bécsi Vízművekben) több mint 60 környezeti orvos és négyszáznál is több munkatárs gondoskodik az osztrák főváros szomjának minőségi oltásáról.

Nem csoda, ha a hegyi források vizével elkényeztetett bécsiek számára az ivóvíz nitráttartalmának uniós – literenként 50 milligrammban megállapított – határértéke nem is téma. „Kevesen vannak olyan szerencsés helyzetben, mint mi”, magyarázza Rossboth. Másutt, például Budapesten vagy a Rajnánál folyóvizet (parti szűrésű vizet) kell fogyasztásra alkalmassá tenni.

Szlovákiában az ottani környezeti minisztérium adatai szerint a lakosság 84,3 százaléka van bekötve a közüzemi vízhálózatba. Az elfogyasztott víz 83,1 százaléka talajvízből származik, a maradékot felszíni vizek és tisztított folyóvizek adják ki. Utóbbiak esetében Rossboth szerint fennáll a veszély, „hogy bármikor olyan befolyások érhetik őket, amelyek miatt élvezhetetlenné válnak.”

Ma már nemzetközi testületekben, például a Duna vízgyűjtő területén fekvő vízművek nemzetközi munkaközösségében (IAWD) keresik a határok feletti problémamegoldásokat. „A szlovák környezeti minisztérium egyik legköltségesebb feladata az új szennyvíztisztító

telepek építése”, mondja be Dana Gregorova. A fejlesztéshez Brüsszelből is érkezik támogatás.

„Magyarországnak nincs olyan vidéke, ahol az ivóvíz szennyezett volna, mindenütt iható”, tudósít Csiffáry Nóra, a vízügyi tárca munkatársa. A vezetékes víznek több mint 90 százaléka talajvíz, a maradék felszíni víz. A vízminőség megfelel a jelenlegi szabványoknak, 2009-ig pedig „az EU-előírásokat is teljesíteni fogjuk”. Ez idő szerint éppen egy arzénmentesítési program zajlik.

Csehországban a központosított mezőgazdaságra jellemző túltrágyázás miatt meglehetősen súlyos nitrátszennyezettség alakult ki. Sok víz annak idején messze túllépte az 50 milligrammos határértéket. Ma már a legrosszabb értékek is csak 30-40 milligramm között vannak. „Tovább javítjuk a felszíni vízkészletek minőségét, elvégre a lakosság nagyrészt ezek látják el ivóvízzel”, magyarázza Libor Ambrozek vízügyi miniszter. A felszíni vízkészletek azonban a szakemberek meglátása szerint további kockázatot rejtnek magukban: az eutrofizációt, vagyis túlzott tápanyagkoncentrációt, ami viszont elalgásodáshoz és a mérgező baktériumok elszaporodásához vezethet. Ez történt a brnói gát (Brnenská prehrada) esetében, amely 1995-ig szolgáltatott ivóvizet.

Határokon átívelő gond a régi vezetékrendszerekben jelenlévő ólom – Bécs belvárosában éppúgy, mint Brno központjában. „Bécs város vízellátóként nagyon sok pénzt fordít a még meglévő ólomvezetékek cseréjére”, így Rossboth. Az EU 2013-ig írja elő a teljes cserét, Bécsben jóval korábban végezni fognak vele. Az osztrák fővárosban amúgy sem tudni olyan orvosilag dokumentált esetről, hogy valaki ivóvíztől ólommérgezést kapott volna. A szakemberek tanácsa: ha két-három percig kiengedjük a csapot, azzal biztosan eltávolítottuk a felgyülemltet, netán ólomtartalmú vizet.